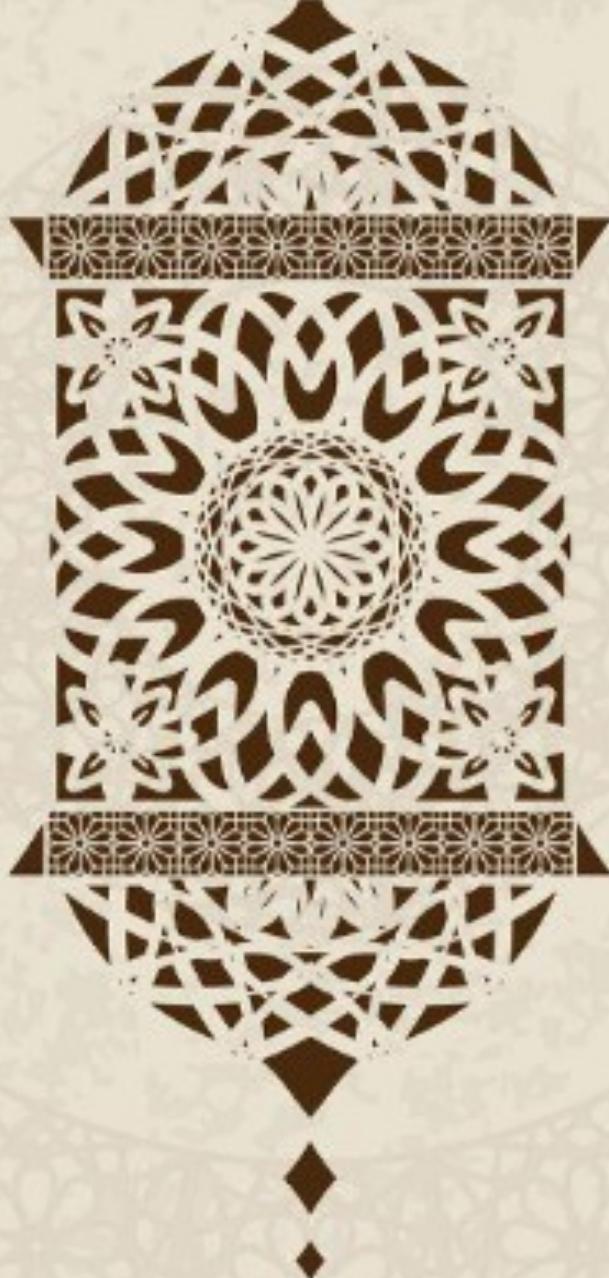

INFORMATIVNE NOVINE
ISLAMSKE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ
MART 2023. / BROJ 51

BILTEN

„RAMAZAN JE ONAJ MJESEC U KOJEM
JE SPUŠTEN KUR'AN, KAO UPUTA
LJUDIMA S JASNIM OZNAKAMA PRAVOG
PUTA I ISTINSKOGA RAZLUČIVANJA...“
EL-BEQARE, 185

51

BILTEM

Sadržaj

- 3 Uvodnik
- 4 Aktivnosti iz Zajednice
- 19 Duhovnost

Poštovana braćo i sestre!

Ovaj broj Biltena vam stiže sa ramazani šerifom. Zato njegov Uvodnik posvećujemo dolasku najdražeg gosta, ali se i osvrćemo na protekli period koji je bio ispunjen mnogobrojnim aktivnostima. Od ovih aktivnosti centralno mjesto zauzimaju godišnje skupštine u našim džematima, a, kao kruna toga, upravo održana Skupština naše krovne organizacije.

Neko negdje reče da naše skupštine sve više liče na skupštine švedskih udruženja. Ove skupštine su sve kraće, a atmosfera na njima sve ljepša. Sve je manje ispravnih kritika, a sve više pohvala na rad. Tako je bilo i na Skupštini Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

Prelijep je osjećaj da polahko, ali sigurno, svi sazrijevamo. Usvajamo pozitivna iskustva iz švedskog društva, ali se ne odričemo našeg temelja.

Spomenut ćemo u ovom kontekstu i još jedan događaj iz proteklog perioda. Radi se o otkrivanju spomen obilježja „Cvijet Srebrenice“ u Landskroni. Događaj je to koji najzornije potvrđuje naše uspješno integriranje u švedsko društvo i značaj koji u njemu imamo, ali i da ne zaboravljamo svoj korijen. Posebno je značajno što je među prisutnim na otkrivanju spomen obilježja bilo najviše mladih.

Ina kraju, riječ-dvije o ramazani šerifu. Nekako nas je i ove godine iznenadio, baš kao i svaki drugi dragi gost, bez obzira koliko se pripremali i nadali mu se.

Hvala dragom Bogu, ove godine ramazan dočekujemo bez ikakvih ograničenja. Naši džemati najavili su veliki broj lijepih sadržaja. Naša vrijedna omladina svim ovim sadržajima daje dodatnu ljepotu. Uživajmo!

Inače, moto ovog ramazana je „Ramazan u porodici, porodica u ramazanu.“ Cilj je, dakle, da još jednom snažno ukažemo na značaj porodice i njenu nezaobilaznu ulogu u stvaranju zdrave ličnosti i društva općenito. Da nam Gospodar Svetogući pomogne u tome.

Amin, ja Rabbe-l-alemin!

Ramazan mubarek i mahsuz vam selam.

Idriz-ef. Karaman

Mahsuz selam i Allah mubarek olsun!

IDRIZ-EF. KARAMAN
GLAVNI İMAM

AKTIVNOSTI IZ ZAJEDNICE I DŽEMATA

ODRŽANA SKUPŠTINA ISLAMSKE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

U subotu, 18. marta 2023. godine, u gradu Jönköping održana je konstituirajuća Skupština Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj u novom sazivu. Uz prisustvo 49 delegata iz 18 džemata, te članova Izvršnog odbora i drugih organa IZBUŠ-a, Skupštinom je predsjedavao Jasmin Fočo, koji je na početku Skupštine ponovo izabran na funkciju predsjednika Skupštine.

Skupština je otvorena ašeretom kojeg je proučio hafiz Ahmed Bukvić, imam Džemata Stockholm, a onda su se

Skupštini obratili gosti Fehim Halilović, predsjednik humanitarne organizacije Merhamet Švedske, te Dženneta Šabanović, predsjednica omladinske organizacije Bemuf, kao i Mirsad Klinac, u ime Saveza BH udruženja i Catharina Sandberg, ispred NBV-a.

U radnom dijelu skupštinskog zasjedanja podneseni su i usvojeni: izvještaji o radu i finansijama, te izvještaj Revizione komisije. Usljedilo je usvajanje dokumenata iz skupštinskog materijala, Plan rada i budžet za 2023. godinu.

Skupština je donijela odluka po kojoj će se popuna organa IZBUŠ-a, ukoliko neko od njenih članova podnese ostavku, ili mu na neki drugi način istekne mandat, vršiti sa narednim kandidatom po broju glasova dobijenih na Izbornoj skupštini IZBUŠ-a.

Nakon toga je usvojena Deklaracija kojom se osuđuju napadi na Islamsku zajednicu u BiH i data puna podrška njenom poglavaru reisu-l-ulemi Husein-ef. Kavazoviću.

Pred kraj skupštinskog zasjedanja predsjednik IZBUŠ-a Mehmed Hasanbegović je uručio zahvalnice i prigodne poklone Dženneti Šabanović, za angažman u Izvršnom odboru IZBUŠ-a i Jasminu Foči, za uspješno obavljenu funkciju predsjednika Skupštine IZBUŠ-a.

Skupštinsko zasjedanje završeno je dovoljno, koju je proučio glavni imam Idriz-ef. Karaman.

I.K.

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDEN
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

HAFISKA DOVA U GETEBORGU

11. 02. 2023.

Nakon trideset godina postojanja bošnjačkog džemata Geteborg nije upriličena svečanija ceremonija od današnje, na kojoj je Allahovom voljom svečano dodjeljena hafiska diploma, mladom hafizu Ismetu ef. Salkanoviću svršeniku Behram-begove medrese iz Tuzle sa sadašnjom adresom stanovanja u Geteborgu.

Na ovoj svečanoj ceremoniji je prisustvovalo sedam hafiza časnog Kur'ana i to: hfz. Ahmed ef. Bukvić, hfz. Jusuf ef. Horozović, hfz. Adis ef. Barčić, hfz. Nail Salkanović, hfz. Nedžad ef. Vehabović, hfz. Dr. Abdulaziz ef. Drkić, hfz. Ismet ef. Salkanović kao i imam džemata Geteborg Fuad ef. Čolić i Imam džemata Borås Elvedin ef Bešlija.

Prvi je se obratio Fuad ef. Čolić i u svom govoru poselamio sve prisutne hafize sa posebnim čestitkama novom hafizu. Kao što reče Fuad efendija; dva srca su danas posebno sretna, a to su majka i otac mladog hafiza Ismeta Salkanovića, jer njihova zasluga za postizanje sinovog uspjeha je nemjerljiva.

Hafiz Nedžad ef. Vehabović, muhafiz hafizu Ismetu Salkanoviću je u svom govoru naglasio važnost medresa u odgojno-obrazovnom procesu sa posebnim osvrtom na Behrambegovu medresu kao najstariju i najvažniju odgojno-obrazovnu instituciju sjeveroistočne Bosne sa tradicijom blizu četiri stotine godina. Samo u posljednjih trideset godina od njenog obnovljivog rada promovirano je 93 hafiza od kojih je 64 muška i 29 ženskih hafiza.

On je posebno naglasio važnost učenja Kur'ana napamet, druženja sa Kur'anom, ali i ono najvažnije rada po Kur'anu. Hafiz Nedžad je podijelio jednu interesantnu priču sa prisutnima o jednom učeniku medrese, koji je kršten imenom Filip, a danas je hafiz časnog Kur'ana.

Što znači da Allah upućuje onoga koga On hoće iz svoje neizmjerne milosti i mudrosti.

Zatim su svi ostali hafizi proučili po jedan odlomak iz Kur'ana a na kraju je hfv. Nedžad proučio dovu.

Ina samom kraju se obratio izaslanik Reisul-uleme islamske zajednice u Bosni i Hercegovini hfv. dr. Abdulaziz ef. Drkić koji je primjetio da je ovo jedan jedinstveni događaj ovdje u Geteborgu ali da je to gotovo svakodnevica u našoj domovini Bosni i Hercegovini. Broj hafiza u Bosni i Hercegovini je prešao broj od 600 jer gotovo svake godine položi pred komisijom Rijaseta IZ Bosne i Hercegovine oko 60 hafiza.

Hafiz Abdulaziz je u komisiji za polaganje hifza pa tako može svjedočiti da hifz polažu i mlade ali i starije osobe. Nedavno sam imao čast, nastavlja svoju priču hafiz, da nam je jedna djevojčica od deset godina položila hifz i postala najmlađa hafiza u Bosni i Hercegovini ali smo imali priliku i da upoznamo čovjeka koji je napunio 62 godine i položio hifz a počeo učiti hifz u svojoj 57 godini, da bi za 5 godina naučio Kur'an napamet.

Hifz je poseban dar koji Uzvišeni Allah dž.š. daje hafizu a dolazi preko svog muhafiza i tako da se hafiz veže silsilom (lanacem) preko svih muhafiza za Poslanika saws a preko meleka Džibrila i za Allaha dž.š. Zato se kaže da ne postoji veća vrijednost na ovom dunjaluku od Kur'ana Časnog.

Na kraju uz tekbire i salavat na Poslanika a.s. je svečano uručena diploma hafizu Ismetu ef. Salkanoviću. I mi iz džematskog odbora Geteborg upućujemo iskrene čestitke na dodijeljenoj diplomi i zvanju hafiza časnog Kur'ana uz dovu Allahu dž.š da bude iskreni Allahov rob i onaj koji Kur'an primjenjuje u svom životu. Allahumme amin!

Göteborg, 11.02.2023

Rašid Sačić

DŽEMAT GETEBORG: HATMA DOVA

U KUR'ANU JE MUDROST

Islamska zajednica Bošnjaka u Geteborgu je u mjesecu februaru 2023. godine imala dva događaja koji su ostali u lijepom sjećanju mnogih džematlija.

Najprije, 11 februara prva hafiska dova u Skandinaviji hafizu Ismet ef. Salkanoviću, a zatim 26 februara svečanost koja je raznježila i obradovala sve prisutne u mesdžidu IZB u Geteborgu.

Naime, dvanaest starijih hanuma je prilično dobro naučilo učiti Kur'an uz

pomoć imama Fuad ef. Čolića, pa su svoju radost odlučile podijeliti sa svima kojima je Kur'an u srcu a koji su mogli doći na manifestaciju.

Pod motom „U Kur'anu je mudrost“, S. Đulančić, T. Kučković, S. Dizdarević, A. Omerbašić, M. Memišević, S. Bečić, N. Redžepović, N. Hodžić, N. Trgo, H. Rizvanović, R. Harbaš i Š. Rizvić su učile po nekoliko ajeta, a zatim čitale, govorile prijevod istih na bosanski jezik s namjerom da podstaknu sve koji uče Kur'an da obavezno prilikom učenja na arapskom jeziku pročitaju i prijevod na bosanski jezik.

Nadamo se da su mnogi razumjeli poruku i da će biti hajra za sve nas, ako Bog da.

Ovoj manifestaciji je doprinos dao i džematski hor koji je ilahijama i kasidama upotpunio program.

Posebno zadovoljstvo prisutnima bilo je slušati vaz hafiza Benjamin ef. Idriza, imama iz Penzberga, koji je sa oduševljenjem govorio o vrijednosti čitanja Kur'ana posebno pohvaljujući hanume koje nisu sebi rekle „ne možemo mi naučiti, kasno je“ nego su s punim srcem želje i upornošću uspjele, hvala Allahu.

Na kraju programa, poslije učenja kraćih sura, proučena je i Hatma dova.

Molimo Uzvišenog Allaha da se smiluje, oprosti i podari svaki hajr svima nama.

/ Fuad-ef. Čolić

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA
GÖTEBORG

U JÖNKÖPINGU ODRŽAN SEMINAR ZA IMAME IZBUŠ-A

U ponedjeljak, 6. marta 2023. godine, održan je predramazanski seminar za imame Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

Na seminaru su predstavljeni zaključci sa predramazanskog savjetovanja za muftije i glavne imame IZ u BiH, koji je održan u Sarajevu 28. februara 2023., te date smjernice za organizaciju ramazanskih aktivnosti u našim džematima. Poseban gost seminara iz BiH bio je Harun-ef. Hodžić koji je nadahnuto govorio o svojim imamskim iskustvima u dijaspori, kao i iskustvima iz agresije na našu domovinu.

U drugom dijelu seminara prezentiran je izvanredni projekt „Pametna sedžada“, a onda podijeljeni blokovi za zekat i sadekatu-l-fitir.

Treba još dodati da je nisab za zekat u mjesecu ramazanu 5 085 eura (zaokruženo 57 500 švedskih kruna), a da ovogodišnji sadekatu-l-fitir ima tri kategorije: 100, 150 i 200 švedskih kruna.

SVEČANOST U POVODU URUČENJA DEKRETA U DŽEMATU STOCKHOLM

U subotu, 18.02.2023 god. u Džematu Stockholm, glavni imam IZBUŠ-a, Idriz ef. Karaman, zvanično je uručio dekret reisu-l-uleme, imamu hafizu Ahmed efendiji Bukviću i muallimi Muberi Džananović.

Uručenje dekreta je obavljeni u svečanom dijelu Godišnje skupštine Džemata, kojoj su, pored brojnih članova Džemata, prisustvovali Senaid ef. Kobilica, glavni imam IZ Bošnjaka u Norveškoj i savjetnik reisu-l-leme za dijasporu, te Faruk Hašimović, voditelj Odjela za pravne i kadrovske poslove Rijaseta IZ u Bosni i Hercegovini i Mehmed Hasanbegović, predsjednik Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

F.J.

PRESSMEDDELANDE MED ANLEDNING AV MÖTE MED STATSMINISTER ULF KRISTERSSON OCH SOCIALMINISTER JAKOB FORSSMED

Vid 17-tiden på torsdagen 2 februari 2023 träffade Förenade Islamiska Föreningar i Sverige, Bosniakiska Islamiska Samfundet, Sveriges Muslimska Förbund, Islamiska Shiasamfunden i Sverige och Islamakademien statsminister Ulf Kristersson samt socialminister Jakob Forssmed hemma hos sig på Sagerska huset i Stockholm. Mötet skedde på initiativ av statsminister Ulf Kristersson och syftade till att samtala kring den senaste tidens antimuslimska hatattacker mot muslimer i Sverige och hur Sveriges ståndpunkt i frågan har föranlett utrikespolitiska konsekvenser. Mötet inleddes med att kort anförande från statsministern som gav sin bild av händelsernas olika dimensioner och hur de påverkar Sverige. Statsministern var tydlig med att inga som helst revideringar av lagar eller förslag på revideringar av lagar kommer att undersökas eller ske med anledning av koranbränningarna.

Vårt syfte med att träffa Ulf Kristersson var att förmedla den muslimska gruppens röst samt förklara hur Sverige har förändrats

från ett land som kännetecknas av tolerans och öppenhet till ett land som förekommer i internationella medier i sammanhang av hat och regelverk som upplevs vara riktade mot olika grupper. Vi gav flera konkreta exempel på hur racism och diskriminering påverkar enskilda muslimers livsvillkor negativt samt hur det muslimska civilsamhällets möjlighet att verka på ett naturligt sätt i samhället begränsas genom att exempelvis vägra försäkra moskéer. Hur svenska banker vägrar öppna bankkonton för muslimska föreningar. Hur muslimska skolor har tvingats stänga samt hur normaliserade mikroaggressioner mot muslimer har blivit i samhället! Vi gjorde tydligt att vi är svenska medborgare och är precis som resten av samhället måna om Sveriges intressen. Muslimska organisationer ska ses som en naturlig partner i regeringens arbete med den muslimska gruppen och vi är öppna med att erbjuda vårt stöd och hjälp. Samtidigt måste regeringen ta krafttag mot islamofobin som utgör ett samhällsproblem och ett hot mot både muslimer och Sverige.

Det gemensamma kravet som vi lade fram på mötet är att regeringen måste ta dessa problem på allvar, både i ord och handling samt att genom ett inkluderande språk se den muslimska gruppens problem och prata om de!

Vi tycker att gällande lagstiftning är tillräcklig för att förbjuda hets och hat mot samhällsgrupper och att lagen i grunden är stiftad i detta syfte. Det som saknas är en politisk vilja som agerar i enlighet med lagstiftningen och säkerställer dess efterlevnad.

Vi tycker att dialog är viktig och att det krävs ett samlat krafttag från flera aktörer i samhället för att stoppa den farliga utvecklingen samt förstärka

den svenska demokratin genom att garantera allas deltagande på lika villkor. Vi tycker att kvällens korta möte ger den sittande regeringen bra förutsättningar att ta tag i rådande problem samt föreslå åtgärder och handlingsplaner snarast.

Mohamad Temsamani, Förenade Islamiska Föreningar i Sverige

Mustafa Setkic, Bosniakiska Islamiska Samfundet

Tahir Akan, Sveriges Muslimska Förbund

Haider Ibrahim, Islamiska Shiasamfunden i Sverige

Salahuddin Barakat, Islamakademien

Stockholm 2 februari 2023.
Foto: Regeringskanslie

”

Svaka tragedija i ljudska patnja treba da uzdrma naše zaboravne, nerijetko sebične duše pred spoznjom koliko je ljudskom rodu neophodno međusobno saosjećanje i solidarnost u iskušenjima i nevoljama koja nas zadeše. Ako, uprkos naučnom i tehnološkom napretku, stradanja i ljudske žrtve nikako ne možemo izbjegići, onda saosjećanjem i velikodušnošću sigurno možemo i trebamo ublažiti bol i kušnju stradalnika.

Muhammed, a.s., je rekao: „Ko otkloni od vjernika neku od dunjalučkih nedaća, Allah će od njega otkloniti neku od ahiretskih nedaća. Ko olakša onome ko je u teškoj situaciji, Allah će njemu olakšati na dunjaluku i na ahiretu. Ko sakrije sramotu vjernika, Allah će sakriti njegove sramote na ovom i budućem svijetu. Allah pomaže Svome robu sve dok on pomaže svome bratu.“ (Muslim)

Svemilosni Allahu, molimo Te da nas zaogrneš Svojom milošću i zaštitom, da pružiš pomoć, utočište i utjehu onima kojima je Tvoja pomoć jedini spas i izlaz, da oprostiš i nagradiš one koji strpljivo podnose iskušenja i nesreće. Amin..“

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ
JE PRIKUPILA

1 717 849 SEK

ZA NAROD TURSKE I SIRIJE!

DA UZVIŠENI ALLAH NAGRADI SVE KOJI SU UČESTVOVALI,
A NARODU TURSKE I SIRIJE POMOGNE I OLAKŠA U NJIHOVIM MUKAMA!
AMIN!

UČLANI SE I TI U NAŠU **ZAJEDNICU** *naša ZAJEDNICA*

*naše trajno
dobre*

“Što god vi uđijelite, On će to nadoknaditi,
On najbolje opskrbljuje.”

(Sebe', 39.)

ČLANSTVOM U ISLAMSKOJ ZAJEDNICI ČUVAMO NAŠU VJERU, TRADICIJU I IDENTITET

BIS
Åkerssjövägen 10
461 53 Trollhättan

Telefon: 0763-10 24 47
E-mail: kontakt@izb.se
www.izb.se

Broj članova po džematima

	31.01.2023	07.03.2023
Malmö	2150	2160
Stockholm	1736	1769
Göteborg	1349	1353
Orebro	1139	1150
Norrköping	1068	1070
Borås	1015	1015
Skövde	863	864
Landskrona	776	779
Gislaved	735	735
Västerås	715	715
Helsingborg	692	690
Värmamo	625	624
Linköping	616	624
Jönköping	589	589
Växjö	508	519
Halmstad	445	454
Trelleborg	440	441
Trollhättan	417	427
Motala	240	237
Kalmar	214	216
Vetlanda	207	215
Varberg	202	204
Surte	167	167
Trosa	159	163
Karlstad	108	113
Oskarshamn	22	22
Karlskoga	4	4
Ukupno	17201	17319

**BOSNIJSKA ISLAMSKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ**

DUJEHOVNOST

ESEJ "PRIČA O LISTU NA GRANI", U KOME SE PODSJEĆA DA JE NAŠA POBOŽNOST STALNA POTRAGA ZA JEDINSTVOM KOJE PROŽIMA SVE ENES KARIĆ, IZ KNJIGE "TUŽNE RASPRAVE"

1.

Za mene islam, vjera kojoj pripadam, znači pobožnost prije svega. Kad god razgovaram o središnjim crtama islama, uvijek nastojim da tu vjeru sebi protumačim prije svega kao jedan veliki univerzalni poziv na pobožnost, na predanost Bogu. A sama pobožnost nije neki sveti hobi da se ubije dosada. Niti je pobožnost neka sveta rekreacija radi same sebe. Pobožnost je tu da poziva na moral i na dobro. U ovom beskrajnom svijetu ne možemo učiniti beskrajno mnogo koraka. Ali nas pobožnost i moral uče da oni koraci koje učinimo budu na stazama dobra, da budu moralni.

Cijeli Kur'ān jeste jedna uzvišena Božanska saga o tome da iza ovog tako velikog vidljivog svijeta postoji jedno moralno jamstvo, vječni temelj, Izvor kojem se treba na kraju vratiti. Na neki način, pobožnost je obaveza da se bdije nad čovjekovim moralom. Da se bdije nad stalnim sjećanjem na Boga, tu posvudašnju vječnu osnovu i potku svijeta, to bilo svijeta. S druge strane, i pobožnost i moral podsjećaju nas na čovjekovu iskonsku suštinu – da je on/ona stvorene Božije.

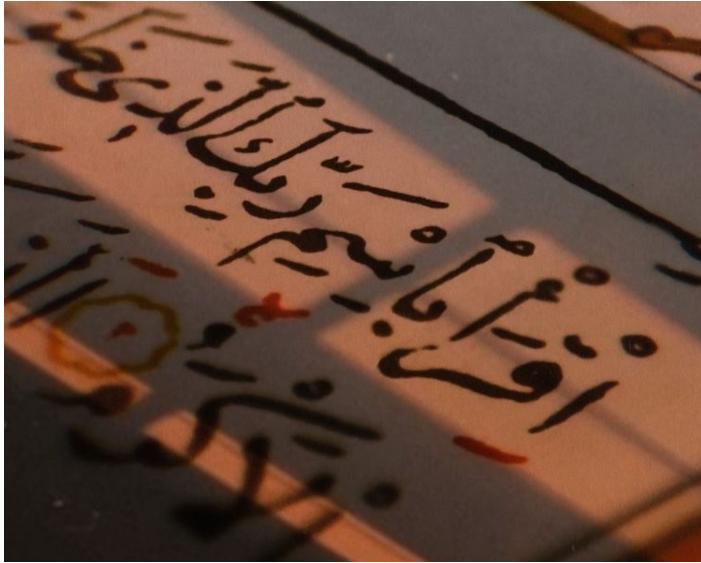
U tradicionalnoj sarajevskoj medresi, staroj

školi islamske učenosti, uvijek su me učili da islam kao pobožnost pred čovjeka stavlja dvije važne zadaće.

Prva, da u sebi čovjek očuva Božansku iskru koju je Bog udahnuo u svakoga čovjeka. Druga, da pomno bdije da ta iskra u čovjeku postane sve sjajnija, blještavija. Zapravo, učili su me tome da je pobožnost stalni povratak, neprestano vraćanje svome iskonu. Kako god je čovjekova molitva povratak Stvoritelju, ona je jednak tako i povratak čovjeku. Pobožnost je tu, molitva je tu, da nas podsjeti na naše stvaranje.

Kao da smo u trenu svoga stvaranja "odmaknuti" od svoga Izvora, pa se tom Izvoru za života moramo vraćati. Naš život odvija se usred velikog mnoštva stvari i bića. Naša pobožnost je stalna potraga za onim Jedinstvom koje prožima sve.

To je sama suština pobožnosti. Mawlānā Čalāluddīn Rūmī na početku Mesnevije pjeva o svirali spravljenoj od trske. Zvuci svirale su njene molitve kojima želi da se vrati svome Stvoritelju. Vjerniku islama, štaviše vjerniku svake vjere, pobožnost je prilika za vječno vraćanje svome Stvoritelju. Ovakvom vječnom vraćanju, a ne onom iz Nietzscheove filozofije, islam uvijek poziva.

Ali, sebi i svojim sagovornicima danas govorim da svaka pobožnost ima svoj kontekst u kojem se iskazuje i osjeća, ima svoje vrijeme spram kojeg se saodređuje. Važan kontekst današnje pobožnosti je tehnika i mašina. Tehnika i mašina pružaju nam lažni dojam da smo moćni, da smo postali nešto drugo, neka vrsta takmaka dragome Bogu. Mašina je ekstenzija čovjekovih naravnih sposobnosti u smjeru zadobijanja što više kvantitativne moći, zaposjedanja više prostora i vremena. Mašina sve više i dalje pomjera čovjekove želje, štaviše razdražuje ih. Zato ja danas o svojoj pobožnosti i svojoj vjeri ne mogu govoriti a da makar jednom ne spomenem tehniku.

Epohom tehnike zašli smo u epohu moćnog čovjeka, te dvije istovremene epohe saodređuju moje odgovore na sljedeća pitanja: Kako ja vjerujem danas? Zašto ja vjerujem danas?

Naime, ja vjerujem sa još uvijek snažnim i lijepim bremenom tradicionalne vjere. Vjerujem vršeći obrede vjere (molitve, postove, dijeljenje milodara...). Pritom se često pitam: Da li sam usavršio svoju vjeru ako vjerujem u Boga i svoje vjerovanje potvrđujem tako što širim miroljubive i pobožne riječi, što se discipliniram postovima, što dijelim od svoga imetka koliko mogu?

“Bog je čovjeku bliže od čovjekove vratne žile kucavice”, podsjeća nas Kur’ān. To znači da nam sa novim otkucajem srca Bog produžava ovosvjetski život. Islamski misticici bi rekli da su otkucaji našega srca zapravo jedna molitva našega srca. Dok se naše srce “moli”, mi dotle živimo ovosvjetski život! Između svaka dva otkucaja srca ima jedna šutnja srca. Srce svojim otkucajima nešto zaimava i stiče, a svojim stankama od nečeg se odriče.

Baš stoga su i obredi naše vjere i odricanje i sticanje. Dajemo nešto svoje, dobijamo nešto Božije. Ovako shvaćeni, obredi postaju čisti, bez interesa, bez pohlepe. Ne valja kad se razmećemo pobožnošću. “U pobožnost spada i skromnost u pobožnosti” – kaže jedna bosanska poslovica. I danas, kao i u davnim vremenima, kroz pobožnost treba ostati u krilu mirne i vječne tradicionalne vjere, u krilu vjere koja je daleko od trgova gdje se trguje. U krilu vjere koja je daleko od politike koja je uvijek jedna trgovina na veliko!

Udanašnje doba kad je svijet odviše obilježen čovjekom i njegovim proizvodima, teško je živjeti u onoj tradicionalnoj vjeri koja je osluškivala Prirodu kao skup mnogolikih Božanskih znakova. Čovjekova pobožna šaptanja i molitve su vijekovima bile, na neki način, lijepa dopuna vjetrovima, cvijeću, huku rijeka, žuboru potoka, pojtu ptica... Vijekovima su misticici svih vjera vjerovali i osjećali da i zvijezde sa njima “vjeruju”, da i brda i oblaci “vjeruju”, da i travke “vjeruju”.

Danas takva tradicionalna vjera kopni, postaje sve neznatnija što je čovjek više okružen proizvodima svoje tehnike.

(Nastavit će se...)

RAMAZAN U DIJASPORI

(ASIM-EF. JELOVAC, PREPOROD 2018.)

Svako društvo dočekuje i ispraća ramazan na svojstven način, uvjetovan uslovima u kojima postači žive. Zajedničko je opet svima i pored fizičkog napora posta, da su postači jaki, izdržljivi, optimistični i veseli. Vaizi i moralisti podstrekavaju na odricanje od materijalnog, posvećivanje duhovnom u toku ovog mjeseca koji je po Božijoj milosti u njemu neponovljiv. Često se prave paralele sa prvom generacijom muslimana koji su šest mjeseci isčekivali, a poslije pola godine žalili za odlaskom ramazana pri tom naglašavajući i ističući samo duhovnu komponentu ramazana.

Ovakve usporedbe često upućene običnom vjerniku znaju biti kontraproduktivne i neprimjerene. Publika im prije svega nije niti slična, niti su uslovi u kojima se ramazan posti uopće za usporedbe.

Ramazan i post za prosječnog džematliju i radnika u dijaspori je ispit krajnjih granica njegove fizičke, a i psihičke snage. Većina standardnih i najvjernijih džematlja, a i postača su ljudi koji za život zarađuju teškim fizičkim radom. U prosjeku deset sati dnevno. Šest dana u

sedmici. Najveći izazov nije u hrani i piću. Najveći izazov u toku ramazana je nedostatak sna i spavanja. To posebno osjete postači koji rade u tri ili više smjena u toku mjeseca kada se sehuri, iftari, namazi, preklapaju sa početkom ili završetkom posla. Nakon posta od osamnaest sati, ispunjenim desetosatnim napornim radom, nakon kratkog odmora poslije posla odlazi se u džamijske prostorije na večernje namaze. Džamije su u prosjeku udaljene 15-30 pa čak i do 50 kilometara u jednom pravcu.

Želeći iskoristiti blagodati mjeseca ramazana i ibadeta vjerne džematlje će ostati na teravih namazu koji završava oko pola noći i nakon polusatne vožnje vratiti se kući. Tek što se uspije zavesti u prvi san, budilnik zove na ručak (sehur). Dilema je da li pokušati zaspati onih sahat vremena između sabaha i odlaska na posao. Na poslu osim fizičkog napora svaki put iznova se treba objašnjavati radnim kolegama kako "ma čak ni voda se ne smije uzeti". U dijaspori umorni otac mora svoje dijete koje ide u školu i posti osnažiti i ohrabriti da izdrži stalne upite školskih drugova i i nastavnika da ga niko nije prisilio na post i da neće kolabrirati.

Sevapi ramazanski su u njihovoj konstantnoj nesanici i umoru koji stojički podnose. Iz ljubavi prema Bogu. Sevapi ramazanski su u onih sahat pauze na poslu kada čitava firma prekida rad i svi žurno uzimaju svoje obroke, kafe, pića kako bi se okrijepili za slijedećih pet sati rada.

Posebno u ovom ljetnom periodu na visokim temperaturama. Sevapi ramazanski su u svakoj kapi znoja koju kao postač i radnik danas prolije brinući se za porodicu. Sevapi ramazanski su u svakom njegovom pređenom kilometru do mesdžida i nazad u pola noći, snenoj i zaspaloj djeci koju vodi sa sobom jer ih nema ko čuvati. Sevapi ramazanski su ispunjeni u tepljama pita i kolača koje vrijedne žene svaki dan nakon svojih obavljenih poslova neumorno spremaju i navečer u džamije donose kako bi se postači iftarili. Sevapi ramazanski su u onim prekovremenim sahatima natopljenim znojem koje mora da odradi kako ne bi uzimao dragocjeni odmor čiji svaki dan čuva da ga provede u domovini, a da bi obavio potrebe koje ima. Sevapi ramazanski su i u novcu koji je zaradio prekovremenim radom, poslije radnog vremena kako bi ih usmjerio za stipendiju i pomoć u domovini.

Ma ti kad dođeš, dođeš radi sebe, a i ako ne dođeš opet uradiš korisno i za sebe i za druge. Sevapi ramazanski su u osmjeju i šali našeg džematlije kada opet na kraju tako napornog

dana kaže hvala Bogu može se, ne žečeći priznati kako i koliki fizički i psihički napor iziskuje mjesec ramazan. Zbog tog napora koji ulaže svakodnevno i čeka ga Božija nagrada kao iznenađenje.

Itreba mu čestitati i pohvaliti ga. Osnažiti. Ne poredeći ga ni sa kim. Posvetiti njemu samo vrijeme. Istaknuti žrtvu i odricanje koje trpi. Obveseliti ga Božijom nagradom i milošću koja ga čeka jer je ustrajan i uporan. Bog Stvoritelj najbolje znade čovjeka pa mu je propisao mjesec dana posta. S mjerom. Taman onoliko da pokažemo koliko smo jaki, snažni i taman kada počnemo osjećati kako nas crpi ramazanski ritam naziru se bajramski dani, a time i radost zbog položenog ispita. Izjave tipa "da je Bogdom još mjesec dana", "ma ja bih mogao stalno postiti", "ja vala nisam ni osjetio napor nikakav" sigurno neće impresionirati, koliko će umanjiti uloženi trud posta, a kojeg i Bog posebno ističe hvaleći postače zbog njihova trpljenja. Kraj ramazana nije samo žal što završava mjesec Božije milosti. Božija milost se ne prekida ni poslije ramazana.

Kraj ramazana je ponos i vrhunac velikog psiho-fizičkog napora kojeg vjernik i vjernica, a uz to radnik i radnica iz ljubavi prema Bogu čine. Najveće veselje i sreću bajramsku znade onaj koji se za ramazan najviše žrtvovao i koji je najviše trpio. Bože ukabuli.

RUBRIKA

RODITELJI I DJECA

Pripremio: Almedin Spahić

RAMAZAN I IZGRADNJA KARAKTERA

ZAŠTO JE KARAKTER VAŽAN? DOBAR KARAKTER ČUVA INTEGRITET DJETETA, TE GA NE MOGU POLJULJATI SVAKODNEVNE STVARI. ČVRST KARAKTER NE NESTAJE POPUT LIŠĆA, NITI SE KREĆE TAMO GDJE IDE MASA ILI VEĆINA. ZBOG TOGA JE NAJBOLJI POKLON KOJI RODITELJ MOŽE DJECI DAROVATI DOBAR KARAKTER. PREMA STRUČNJAKU IZ DOMENE ETIKE MICHAELU JOSEPHSONU POSTOJI ŠEST STUBOVA KARAKTERA: POUZDANOST, POŠTOVANJE, ODGOVORNOST, POŠTENJE, BRIŽLJIVOST I PRIPADNOST ZAJEDNICI. U NAREDNIM BROJEVIMA BILTENA NASTAVIT ĆEMO PISATI O KARAKTERNIM OSOBINAMA I ODGOJU UZORNIH LIČNOSTI SADAŠnjeg i BUDUĆEG DRUŠTVA.

Ramazan je mjesec odricanja u ime viših ciljeva, ali i mjesec samoanalize i samokritike. Ramazan je prilika da se upitamo kakvu djecu odgajamo? Emotivno, karakterno slabe ili jake ličnosti s jakim karakternim osobinama?

Često čujemo pitanja: "Kako je to mogao uraditi, gdje mu je karakter?" ili "to što je uradio/la, dovoljno govori o kakvoj je ličnosti riječ". A zapravo šta je to karakter ili ličnost?

Suština odgajanja djeteta ogleda se u izgradnji čvrstog karaktera, podučavanju istinskih vrijednosti i usađivanju vrlina što će dijete učiniti čestitim i svjesnim.

Djeca oponašaju roditelje i zbog toga roditelji trebaju biti pažljivi kada je riječ o emocionalnom razvoju djece. Ali isto tako pažljivi za sve ono što vide u svom okruženju ili na internetu. Ramazan je prilika da roditelji djeci pokažu koliko zapravo oni sami mogu vladati sobom, koje su to istinske vrijednosti i vrline.

Arapsko značenje i definicija karaktera upućuje na ličnost, snažne manire, moral, ugled, crte ličnosti, izvrsnost, karakteristiku, opis i dobro ponašanje.

Kvalitetno roditeljstvo treba usmjeriti već u ranoj dobi života djece i fokusirati na izgradnju karaktera, jer se kasnije teže gradi. Izgradnja karaktera počinje neposredno nakon rođenja i kasnije se nastavlja, a posebno moramo znati da su prve godine od presudne važnosti. Izgradnja karaktera dešava se u svakoj misli i svakim djelom.

Razdoblje od petog mjeseca i godinu i pol važno je kada je riječ o uspostavljanju fundamentalnih stavova određene osobe prema životu. To je doba kada bebe počinju osjećati potrebu da budu zasebne ličnosti i insistiraju na nekoj vrsti neovisnosti, a to se ogleda u insistiranju na samostalnom kretanju ili čuvanju igračke. Do dvije godine dijete formira bazični stav povjerenja ili nepovjerenja u okolinu, koju u ovom slučaju predstavljaju roditelji i članovi porodice. U ovom uzrastu dijete generalizira doživljaj roditeljskog ponašanja na cijelu okolinu. Ukoliko je roditelj topla osoba, bebe očekuju da su takve sve druge osobe.

Roditeljska ljubav u bebama gradi i razvija ljubav. Ako su roditelji sumnjičavi, kritičari, hladni, i bebe će se tako razvijati i rasti.

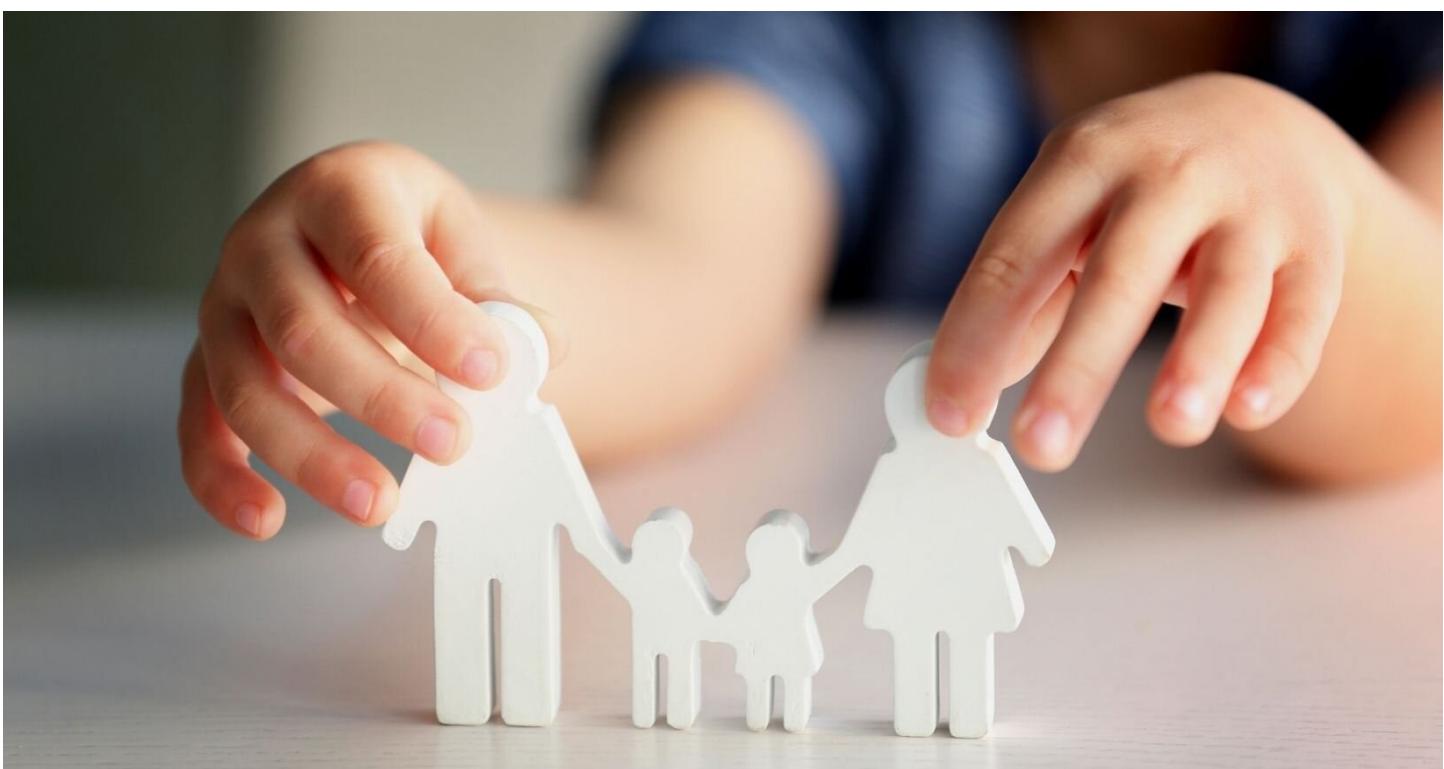
Do treće godine djeca stiču osjećaj da su zasebne ličnosti, ali istovremeno postaju svjesni potrebe za roditeljima. Kakva će djeca biti na kraju treće godine zavisi od toga koliko su topli i srdačni bili odnosi s njihovim roditeljima. Razvoj i formiranje karaktera zavisi i od toga kako roditelji rješavaju konflikte tokom određenih kriza i stresnih situacija.

Do osamnaeste godine upotpunjuje se i stabilizira izgradnja karaktera. U odgoju djece posebno se treba voditi briga o sljedećim aspektima: duhovnom, moralnom, fizičkom, mentalnom, psihičkom i društvenom.

Usvakom ovom području roditelji moraju uspostaviti čvrstu vezu sa svojom djecom. Ukoliko su roditelji dominantni, a djeca se samo žale, moguće je da odgojimo djecu previše pasivnu i krutu. Ukoliko roditelji nemaju takta i ako su nasilni, djeca mogu postati takva. Ukoliko roditelji pretjerano bdiju nad djecom i stalno ih nadziru, djeca mogu postati ovisna o roditeljima i njihovo pomoći.

Mnogi psiholozi tvrde da se karakter djeteta formira uglavnom do treće godine, ali neke crte ličnosti se mijenjaju uslijed djelovanja okoline i društva, a neke se upotpunjavaju u kasnijim fazama djetinjstva, poput stava prema drugim ljudima, te stava prema svome i suptornom spolu.

Zašto je karakter važan? Dobar karakter čuva integritet djeteta, te ga ne mogu poljuljati svakodnevne stvari. Čvrst karakter ne nestaje poput lišća, niti se kreće tamo gdje ide masa ili većina. Zbog toga je najbolji poklon koji roditelj može djeci darovati dobar karakter. Prema stručnjaku iz domene etike Michaleu Josephsonu postoji šest stubova karaktera: pouzdanost, poštovanje, odgovornost, poštenje, brižljivost i pripadnost zajednici. U narednim brojevima Biltena nastavit ćemo pisati o karakternim osobinama i odgoju uzornih ličnosti sadašnjeg i budućeg društva.

FACEBOOK

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA
U ŠVEDSKOJ

Media centar
Islamske zajednice u BiH

WWW.IZB.SE

islam.ba

BILTEN

Informativne novine

Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj

GLAVNI UREDNIK

Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK

Nezir-ef. Špiodić

E-MAIL:

bilten@izb.se

WEB:

www.izb.se

IZDAVAČ:

Islamska zajednica Bošnjaka u
Švedskoj

SEKRETARIJAT

Mail: kontakt@izb.se

Tel: 0520-49 90 64

Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen 10,
461 53 Trollhättan

Sve o islamu
na jednom mjestu

Download on the
App Store

Download on the
Google Play

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

Čestitka povodom najdražeg mjeseca

Ramazan Mubarek Olsun